

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak
Møtesaksnr.: V-sak 6
Møtenr.: 3/2016
Møtedato: 3. mai 2016
Notatdato: 21. april 2016
Arkivsaksnr.:
Saksbehandler: Bergljot Gundersen, Pål Pettersen

Innovasjonsløft for UiO – prioriterte aktiviteter 2016-17

Henvisning til lovverk, plandokumenter og tidligere behandling i styret

I tråd med ambisjonene – og forankring i Strategi 2020, har universitetsledelsen tatt initiativ til en fornyet satsing gjennom et eget *Innovasjonsløft for UiO*.

Universitetsstyret har behandlet saker ifbm. *Innovasjonsløftet* ved flere anledninger: I desember 2015 ba styret – med basis i et diskusjonsnotat om *Innovasjonsløftet* – om at det ble fremmet vedtakssak om en innovasjonsplattform og organisering av et innovasjonsløft. Styret ba samtidig om en dimensjonerings- og behovsanalyse for et innovasjonsløft ifbm. budsjettprosessen. Styret ble sist orientert om status for arbeidet med *Innovasjonsløftet* i mars 2016.

Hovedproblemstillinger i saken

Notatets hensikt er å imøtekomme ønsket om en behovs- og dimensjoneringsanalyse knyttet til prioriterte aktiviteter i *Innovasjonsløftet* i forkant av budsjettbehandlingen for 2017. Det foreslås på kort sikt å styrke allerede etablert hensiktsmessig aktivitet. På lengre sikt må det arbeides med en bred mobilisering og med mål om økt innovasjonsbidrag, både i kvantitet og kvalitet. Følgende aktivitetsområder foreslås prioritert 2016-2017:

- Utdanning
- Møteplassbygging
- Innovasjonsstipendiater
- Studentinnovasjon
- Kommersialiseringsarbeid
- Tidligfase-støtte/verifiseringsmidler
- Kultur- og kommunikasjon

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Universitetsstyret slutter seg til forslaget til prioriterte arbeidsområder og aktiviteter for Innovasjonsløftet i 2016-17.
2. Forslag om økonomisk ressursbehov vil bli fremlagt under styrets budsjettbehandling i juni d.å.

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Hanna Ekeli
konst. avdelingsdirektør

Vedlegg:
- Fremleggsnotat

FRA
UNIVERSITETSDIREKTØREN

FREMLEGGNOTAT

Møtesaknr.: V-sak 6
Møtedato: 3. mai 2016
Notatdato: 21. april 2016
Arkivsaknr.:
Saksbehandler: Gundersen, Pettersen

TIL
UNIVERSITETSSTYRET

Innovasjonsløft for UiO – prioriterte aktiviteter 2016-17

Bakgrunn

Dagens innovasjonsaktiviteter ved UiO er forankret i *Strategi 2020*, og ble ytterligere vektlagt gjennom innovasjonsåret 2013. På denne bakgrunn, og i tråd med ambisjonene i *Strategi 2020*, har universitetsledelsen tatt initiativ til en fornyet satsing gjennom et eget *Innovasjonsløft for UiO*.

Universitetsstyret har behandlet saker ifbm. *Innovasjonsløftet* ved flere anledninger: I desember 2015 ba styret – med basis i et diskusjonsnotat om *Innovasjonsløftet* – om at det ble fremmet vedtakssak om en innovasjonsplattform og organisering av et innovasjonsløft ved UiO. Styret ba samtidig om en dimensjonerings- og behovsanalyse for et innovasjonsløft ifbm. budsjettprosessen. Styret ble sist orientert om status for arbeidet med *Innovasjonsløftet* i møte i mars 2016.

I løpet av diskusjonene om innovasjon har styret også fremmet andre ønsker, bl. a.:

- En sak om endelig organisering av Innovasjonsløftet
- En sak om samlet økonomisk satsing på innovasjon (i forkant av budsjettdiskusjon)
- En sak om forslag til organisering av næringslivssamarbeid ved UiO
- En sak om motiverende tiltak, herunder incentiver og merittering, for innoverende vitenskapelig ansatte

Dette notatet svarer på deler av disse innspillene, men tar primært sikte på å imøtekomme ønsket om en behovs- og dimensjoneringsanalyse knyttet til prioriterte aktiviteter i forkant av budsjettbehandlingen på styremøtet i juni.

Ikke alle innspill og ønsker fra styret, jf. over, adresseres tilstrekkelig i denne omgang, men vil kreve mer tid til forberedelser, forankring og organisering – både der interne og eksterne parter er involvert. Dette vil være sentrale oppgaver i det videre arbeidet med *Innovasjonsløftet*, som styret også vil bli orientert om.

Innovasjonsløftet

Når arbeidet med *Innovasjonsløftet* nå skal intensiveres, tas det sikte på å arbeide langs to akser:

- For det første må det tas utgangspunkt i – og styrke - det som allerede virker i dag, samt aktiviteter som kan gi effekt på kort sikt.

- På lengre sikt må det arbeides med at hele UiOs bredde og tilsluttende miljøer bidrar til innovasjon både i kvantitet og kvalitet.

Innenfor rammen av budsjettene for inneværende år og 2017, vil de budsjettmessige prioriteringene naturlig nok ligge på styrking av hensiktsmessige tiltak og tilbud som allerede er igangsatt, eller lett lar seg iverksette. Samtidig er det viktig å starte en bred mobilisering.

Med dette som siktemål er *Innovasjonsløftet* nå administrativt organisert med:

- En *Styringsgruppe* på sentralt nivå. Gruppen består av viserektor, ass. universitetsdirektør og strategirådgiver.
- En *Innovasjonsansvarlig* på hvert fakultet. I de fleste tilfeller er dette ansvaret lagt til forskningsdekanen. Dette medfører at innovasjonssaker vil bli lagt til *Forum for forskningsdekaner*.
- En *Plangruppe for utdanning i innovasjon og entreprenørskap*. Plangruppen er bredt sammensatt, og ledes av professor Nils Christophersen.

I løpet av høsten 2016 vil også arbeidet med å opprette et *Innovasjonsråd for UiO* – med representanter fra næringsliv samt noen av UiOs egne erfarne oppfinnere som medlemmer – starte.

Prioriterte aktiviteter 2016-17 – behov og dimensjonering

Kultur- og kommunikasjon

For å styrke UiOs innovasjonskraft vil det være nødvendig å arbeide internt med å ytterligere bygge opp en felles forståelse for innovasjon og UiOs innovasjonsoppdrag, og underbygge en kultur for innovasjon. Å skape et engasjement og tydelig ledertrykk ift. det "utvidede innovasjonsbegrepet", og slik gjøre det mulig å lede og mobilisere UiOs samlede innovasjonsarbeid, prioriteres høyt.

Det må samtidig arbeides med å tydeliggjøre internkommunikasjonen knyttet til innovasjon og kommersialisering, og samtidig, i mye større grad, eksternt synliggjøre innovasjonsbidraget som del av UiOs profileringsarbeid.

Møteplassbygging

I samtaler med fakulteter og næringsliv kommer det klart frem et betydelig behov for velfungerende, tverrgående møteplasser mellom næringsliv og samfunn og academia nasjonalt og internasjonalt, og som i større grad enn i dag muliggjør kobling mellom grunnforskning og ny anvendelse.

Næringslivet ønsker kontakt med forskere ved universitetet, men har ofte problemer med å "finne frem". Universitetet på sin side har et behov for brukerkontakt, tilgang på problemstillinger og erfaringer knyttet til konkrete utfordringer, samt tverrgående miljøer som i økt grad kan katalysere grunnleggende forskning til helt nye anvendelser. Det har vært høstet flere erfaringer gjennom årene med etablering av hensiktsmessige møteplasser, noe som har vist seg å være krevende. *Råd for samarbeid med næringslivet* (RSA) dekker ikke dette behovet i dag.

Nye tiltak trenger god forankring og strategiske føringer. Det er særlig to spor som bør følges i det videre arbeidet. Det ene er å ta utgangspunkt i eksisterende arenaer og miljøer, og utnytte disse bedre. *Cutting Edge* er ett eksempel på en slik arena, det nyopprettete *Oslo Lifetech* der UiO er en av medstifterne et annet, og møteplasser tilknyttet velfungerende kompetansemiljøer som *Oslo Medtech* m.fl. et tredje kontaktpunkt. Det andre er å utnytte våre randsoner-institusjoner –

Inven2, Oslotech og også UiO sine studentorganisasjoner – bedre, og i tettere kontakt med UiO enn det som tidligere har vært tilfellet.

På kort sikt vil dette hovedsakelig kreve utrednings- og oppfølgingskapasitet, samt evt. mindre prosjektmidler.

Utdanning

Det er alt en betydelig utdanningsaktivitet innen innovasjon og entreprenørskap (I&E), herunder nevnes; Gründerskolen, Senter for entreprenørskap, TIK og Helseinnovatørskolen. Det medisinske fakultet utvikler nå I&E tilbud på alle tre nivåer av utdanningen.

Det er behov for delvis å endre innretningen på en del av denne aktiviteten, delvis å øke omfanget. Utdanningsaktivitet ligger under de enkelte fakulteter og skal i utgangspunktet finansieres gjennom "regulære" tildelinger (studieplasser, RBO osv.). Det kan imidlertid i en tidlig fase av dette arbeidet være behov for en viss grad av "brofinansiering" inntil denne virksomheten finner sin normale finansieringsform over regulære midler, samt midler til noe kursutvikling.

Plangruppen for utdanning i innovasjon og entreprenørskap, jf. omtale over, er igangsatt og det forventes at arbeidet i denne gruppen vil resultere i konkrete anbefalinger om videre innretning og dimensjonering av utdanningstilbudet.

Innovasjonsstipendiater

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet er tildelt 24 nye stipendiatstillinger. Stillingene er besluttet øremerket prosjekter med innovasjonstilknytning innen NMT-fag, samt Innovasjonsløftet. Bl.a. er det etablert to klynger innen hhv. Data Science og Termoelektriske materialer. Hver av disse er tildelt fire stillinger, og har som mål å danne grunnlag for søknader om fremtidige Senter for Forskningsdrevet Innovasjon (SFI).

Ytterligere 6 stillinger besettes i 2016, og vil bl.a. benyttes til å posisjonere UiO for NFRs store strategiske satsning Digitalt Liv; bedre koordinering av innovasjons- og næringslivkontakt; samt to stillinger knyttet til næringslivsrelevante Endringsmiljøer. De siste 10 stillingene vil bli besatt i 2017.

Studentinnovasjon

Studenter gir viktige bidrag til innovasjon, og utgjør en viktig kompetansekilde og kontaktflate til omverdenen og fremtidens behov, impact-orientering og fremtidige løsninger.

Ved UiO har vi flere aktive student-innovasjonsorganisasjoner og arenaer (eksempler er Navet, Start UiO, Oslo Studentinnovasjon, Startup-Lab og Sonen). Det er en målsetting i Innovasjonsløftet å skape et bedre samvirke med disse grupperingene. Hensiktsmessig interaksjon mellom studentgrupperinger og forskning antas å være en viktig kilde til forskningsbasert innovasjon og etterspurt kulturendring.

Arbeidet med å mobilisere studentinnovasjon fikk en «flying-start» ifbm. lanseringen av FORNY-StudENT nylig – et prøveprosjekt for å styrke ny, forskningsbasert verdiskaping gjennom studentinnovasjon. En mer systematisk tilnærming til dette fra UiOs side må igangsettes raskt, og senest høsten 2016.

Kommersialiseringsarbeid

Det er et uttalt behov å styrke- og tydeliggjøre UiOs eierskap, ambisjoner og rolle i forhold til kommersialiseringsarbeidet, både allerede tilsluttede kommersialiseringsmiljøer (*Inven2* og *Oslotech*) og nye initiativer innen inkubatorvirksomhet og tiltak for å stimulere kapitaltilgang. Det

vil være en prioritert oppgave å optimalisere samhandlingen med (og mellom) dagens aktører og UiOs behov, samt å stimulere og understøtte nyetableringer der disse fyller avgjørende roller. Overordnet vil det være avgjørende å forsterke denne delen av UiOs økosystem for innovasjon.

Et viktig punkt i dette arbeidet vil være en økning i tjenestekjøpet fra *Inven2* (idestimulering og -vurdering mv). Etter en justering av satsene for tjenester fra *Inven2*, ble timetallet redusert fra 6200 timer til 4900 timer i 2016. En slik reduksjon vil kunne påvirke arbeidet med å bringe ideer med innovasjonspotensiale frem til patentering og kommersialisering. Det vil derfor være behov for å justere dette timetallet tilbake mot det tidligere nivået. Fra UiOs side ønsker vi også å i større grad trekke fakultetene med i vurderingen av hvilke tjenester som skal kjøpes fra *Inven2* og hvordan tjenestekjøpet skal fordeles.

Tidligfase-støtte/verifiseringsmidler

I 2015 ble det av styret bevilget 8 mill. kroner til tidligfase-støtte til innovasjonsprosjekter ved UiO. Det innkom 42 søknader, og 11 av disse fikk tildelt midler. Det var imidlertid til dels høy kvalitet på en del av de søknadene som ikke nådde opp, og det er klart et behov for en slik finansieringsmulighet på mer permanent basis. Det er derfor ønskelig at en slik finansieringsmulighet gjeninnføres fra 2017.

Andre relevante aktiviteter i 2016-17

Det er en rekke andre aktiviteter som er på gang eller i planleggingsfase som UiO må ta stilling til i løpet av 2016. I utgangspunktet påløper det ikke budsjettmessige konsekvenser, men det bør tas høyde for en tilstrekkelig reserve for å kunne håndtere mulig medvirkning i /forsterkning av bl.a.:

- Inven2 boosterfond: *Inven2* har foreslått å etablere et fond for støtte av tidligfase-bedrifter som har fått tilsagn fra Innovasjon Norge i forhold til del II av etablerer-tilskudd. Det er kommet en forespørsel til UiO om å finansiere 1,2 mill. kroner sammen med andre institusjoner for høyere utdanning i regionen.
- Ny Helseinkubator: *Oslo Medtech* har henvendt seg til universitetsledelsen, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet og Det medisinske fakultetet i forbindelse med mulig deltakelse i en inkubator for helseaktiviteter. Universitetsledelsen er foreløpig positiv avventende til initiativet, og legger til grunn at finansielle bidrag her i overveiende grad vil måtte komme fra fakultetene.
- Livsvitenskapssatsingen og innovasjon: Innovasjonsperspektivet skal normalt være ivaretatt innenfor Livsvitenskapssatsingen, men ambisjoner, rollefordeling og samarbeid knyttet til *Innovasjonsløftet* likevel må avklares ytterligere. Slike nye satsinger gir også mulighet for en helt ny tenkning rundt verdiskapende møteplasser, jf. omtale over.
- Samarbeid med Oslo Kommune: UiO har etablert en dialog med det sittende byrådet for å videreutvikle grenseflaten mot Oslo kommune, herunder også ifm. innovasjon og entreprenørskap. Det er et mål å videreutvikle og konkretisere et hensiktsmessig samarbeide.
- SFI: Som indikert i punktet vedr. innovasjonsstipendiater, er det en målsetting å identifisere potensiale, øke antallet SFI'er ved UiO

Forslag til vedtak

1. Universitetsstyret slutter seg til forslaget til prioriterte arbeidsområder og aktiviteter for *Innovasjonsløftet* i 2016-17.
2. Forslag om økonomisk ressursbehov vil bli fremlagt under styrets budsjettbehandling i juni d.å..